

Zápis z jednání 2. pracovního týmu Odborné komise pro důchodovou reformu

Věk odchodu do důchodu a valorizace důchodů

datum: 25. února 2016, 8:00 – 10:00

místo: Podskalská 19, 4. patro, místnost č. 405, Praha 2

přítomni: dle přiloženého seznamu

XX

T. Kučera přivítal přítomné na čtvrtém jednání 2. pracovního týmu Odborné komise pro důchodovou reformu v roce 2016, a navrhl následující program jednání:

- 1) Zápis z jednání
- 2) Zpráva z jednání s náměstkyní ministryně ze dne 18. 2. 2016
- 3) Návrhy konečného znění koncepčního rámce pro činnost PT2
- 4) Návrh konečného znění plánu práce PT2 na rok 2016
- 5) Valorizace I – diskuze a příprava návrhu
- 6) Různé

Ad bod 1) Zápis z jednání

T. Kučera přítomné informoval o stavu zápisů z jednání PT2. Zápis ze dne 28. 1. 2016 již byl z jeho strany po opakovaných úpravách vidovaný. K zápisu ze dne 11. 2. 2016 uvedl, že tento bude zaslán zpět účastníkům jednání k připomínkám a potřebným úpravám.

Ad bod 2) Zpráva z jednání s náměstkyní ministryně ze dne 18. 2. 2016

M. Potůček uvedl, že v minulém týdnu proběhlo jednání u paní náměstkyně Merhautové. Na jednání byly MPSV předloženy představy a návrhy pracovní činnosti jednotlivých pracovních týmů OK pro rok 2016. Jednání probíhalo věcně, ze strany MPSV byla navržena další témata, kterými by se mohla OK v letošním roce zabývat. V závěru jednání byli zástupci OK vyzváni, aby současné návrhy činnosti upravili v souladu s proběhlou diskuzí. Upravené návrhy činnosti pak budou konzultovány s poradci paní ministryně a následně přímo s paní ministryní. Odborná komise bude i v budoucnu úzce spolupracovat s MPSV v rámci svého širšího politického mandátu.

T. Kučera doplnil, že ze strany MPSV jsou od OK v blízké době očekávány konkrétní výstupy.

V. Samek uvedl, že na jednání také zazněla prosba ze strany OK, zda by MPSV bylo ochotno pomoci OK s některými propočty. Poznamenal, že PT1 požádal MPSV o potřebné podklady - propočty, které však do dnešního dne nebyly ze strany MPSV pracovnímu týmu č. 1 předány.

M. Potůček reagoval, že v takovém případě není problém, aby o tyto podklady požádal MPSV z titulu své funkce vedoucího PT1.

J. Škorpík uvedl, že je MPSV pověřen, aby na dalším jednání PT1 prezentoval výsledky požadované analýzy. Avšak žádný formální podklad ze strany MPSV předán nebude.

Ad bod 3) Návrhy konečného znění koncepčního rámce pro činnost PT2

T. Kučera vytvořil ze zasláných návrhů a proběhlých jednání finální návrh koncepčního rámce, který je dostupný [zde](#). Přítomné požádal o diskuzi předloženého návrhu. Otevřel bod jedna koncepčního rámce (**zajištění důstojného důchodu**) a přítomných se dotázal, zda je vhodné pevně stanovit hranici chudoby.

J. Vostatek reagoval, že hranici chudoby je možné rovnou z koncepčního rámce vyškrtnout. Požadovat, aby existoval minimální důchod na úrovni hranice chudoby 60%, je samozřejmě možné. Avšak z odborného hlediska je to nesmysl. Ve světě je v dnešní době samozřejmostí testovaná dávka pro starce. Pojem důstojný důchod nic nepředstavuje, je třeba navrhnout konkrétní dávku s konkrétní konstrukcí, odvodit to na české poměry a řádně zdůvodnit.

D. Münich uvedl, že je třeba rozlišovat, zda v domácnosti žijí dvě osoby nebo jedna. A pokud bude stanovena hranice chudoby, tak její parametry jsou politickým rozhodnutím, závislým na fungování celého systému.

M. Zelený souhlasil s D. Münichem, že není dost dobře možné plošně stanovit hranici chudoby bez ohledu na velikost a složení domácnosti.

T. Fiala navrhl, aby se hranice chudoby odvíjela od minimální mzdy.

T. Kučera uvedl, že důstojný důchod je důchod, který zaručuje člověku elementární ekonomickou nezávislost, a měl by jej pobírat každý člověk, který celý život pracoval, přispíval do systému a splnil požadavky na přiznání plného starobního důchodu. To vše bez ohledu na to, zda žije a hospodaří sám, s manželkou nebo s širší rodinou.

V. Samek konstatoval, že s ohledem na množství důvodů by se nepokoušel v ČR zavádět minimální důchod.

J. Škorpík uvedl, že měření chudoby je sociálním šetřením, které *ex post* měří určitou situaci, která v minulosti nastala. Data se pak vyhodnocují téměř s ročním odstupem. První aplikace získané informace by tak mohla nastat až 3 roky po zjištění skutečného stavu. Pokud by tak důchod měl být vyšší než hranice chudoby, bylo by třeba změnit výpočty a spoléhat se na odhady.

M. Zelený reagoval, že je pravdou, že ČSÚ má v současné době výsledky šetření životní úrovně za rok 2015, z hlediska příjmů však má výsledky za příjmový rok 2014. Tedy zpoždění zde opravdu nastává. Vypočtené indikátory míry ohrožení chudobou (EU ukazatele AROPE) jsou analytického charakteru, krátkodobé meziroční změny podléhají výběrové chybě a vypovídají o situaci společnosti spíše v delší časové řadě. Proto není možné, aby tento mechanismus sloužil jako nárokový podklad pro dávkový systém.

T. Kučera uvedl, že je třeba se shodnout na nějakém indikátoru, na základě kterého by bylo stanoveno určité kritérium pro důstojný důchod. S tím souvisí také bod dvě a tři koncepčního rámce.

Z. Pernes přítomné pozval na stálý seminář OK, který bude v režii přímo pana Z. Pernese. Příspěvek bude vycházet ze statistiky rodinných účtů za posledních 10 let a ponese název „Kvalita života českého důchodce měřená spotřebou“. Seminář se uskuteční dne 14. 4. 2016 od 15:00 v budově MPSV (Klub).

Dále poznamenal, že v současné době v ČR existuje nedokonalý důchodový systém, protože pokud člověk splní podmínky pro výplatu plného starobního důchodu, měl by tento důchod dosahovat takové výše, aby za něj bylo možné přežít – tedy na úrovni spotřebního koše základních životních potřeb důchodce (8.348,- Kč v roce 2014).

J. Škorpík se vrátil zpět k návrhu koncepčního rámce a poznamenal, že neexistuje žádná přímá vazba mezi hranicí chudoby a nepojistnými sociálními dávkami. Dále uvedl, že text v závorce je neprovázaný se zbytkem textu a cíl je stanoven příliš absolutně.

M. Potůček navrhl, aby závěrem z diskuze bylo, že PT2 se dále bude zabývat důstojným životem důchodců jako jednotlivců. Hranice, která je pro jednotlivce důstojná, zůstává otevřená a bude věcí další diskuze. Ohrožení důchodců chudobou je možné v budoucnu diskutovat ve vztahu k nepojistným sociálním dávkám.

T. Kučera poděkoval za diskuzi k tomuto bodu a přešel k dalším bodům koncepčního rámce, konkrétně bodu dvě a tři. Oba body koncepčního rámce přítomným přiblížil a požádal je o pozměňovací návrhy k těmto bodům.

J. Vostatek poznamenal, že je v první řadě potřeba vytvořit analýzy současného stavu a až poté navrhnout změny.

M. Potůček reagoval, že OK má v letošním roce redukovaný rozpočet. Zažádal však o navýšení rozpočtu na expertízy. V současné době je na ně vyčleněno 100 tisíc Kč, požadavek byl podán na dalších 200 tisíc Kč. Avšak jejich získání je nejisté. Proto doporučil, aby v případě, že bude nějakých analýz potřeba, se PT2 domluvil na zformulování jednoho popřípadě dvou zadání, která by se mohla nechat vypracovat formou expertíz.

Pozměňovací návrhy k bodům dva a tři nezazněly, proto bylo překročeno k projednání dalších bodů koncepčního rámce.

J. Škorpík navrhl spojení bodu čtyři, pět a šest koncepčního rámce do jednoho bodu. Přičemž u bodu čtyři koncepčního rámce uvedl, že i v tomto případě je třeba počítat s určitým zpožděním.

M. Potůček navrhl vyškrtnutí přidaného textu, jelikož je již obsažen v bodu tři koncepčního rámce.

T. Kučera poděkoval přítomným za podnětnou diskuzi, kterou by nucen z časových důvodů ukončit. Přítomné vyzval, aby další návrhy na změnu koncepčního rámce zasílali i prostřednictvím emailu.

Ad bod 6) Různé

J. Vostatek v rámci tohoto bodu vznesl podnět, aby se PT2 zabýval důchodovým věkem, předčasnými důchody a také pozdějšími odchody do důchodu.

T. Kučera reagoval, že je přesvědčen, že PT2 se důchodovým věkem zabýval dostatečně a toto téma v rámci předloženého návrhu pravidelné revize hranice důchodového věku v zásadě uzavřel. Otázka předčasných důchodů může být řešena v budoucnu.

V tomto bodě byl dále navržen k projednání termín příštího jednání PT2.

Příští jednání II. pracovního týmu se uskuteční **ve čtvrtek dne 10. 3. 2016 od 13:00 v budově MPSV, Na Poříčním Právu 1, Klub**

Jednání bylo ukončeno v 9:50

Zapsala: Helena Morozová

Vidoval: Tomáš Kučera

XX

Příloha č. 1 – listina přítomných

Jméno a příjmení	Organizace
Fiala Tomáš	VŠE
Kantor Milan	APS
Krejčová Hana	MF
Kučera Tomáš	PřF UK
Linhart Zdeněk	MPSV
Münich Daniel	CERGE-EI
Pernes Zdeněk	RS ČR
Potůček Martin	OK
Samek Vít	ČMKOS
Škorpík Jan	MPSV
Vostatek Jaroslav	VŠFS
Zelený Martin	ČSÚ
Zrcek Kryštof	ČSSZ
Morozová Helena	Sekretariát OK